

УДК 65.014.1

О. Burlakov, candidate of economic sciences, lecturer,

О. Nishodovska, assistant State Agrarian and Engineering University in Podilya

INFORMATION SUPPORT RESEARCH

Annotation. At the present stage of development of market relations, when the rate of accumulation and transfer of information increases, there was a contradiction between the production of information and possibilities of consumption, processing and use. The article analyzes the formation and development of information technology, which is a factor of the Information Society, analyzed the role of information technology in various fields of human activity in Ukraine. Actual issues relevant methods of targeting researchers in the most productive search and use relevant information materials and their prospects for implementation today.

Structural reform of the economy of Ukraine demands to accelerate the development of market infrastructure, which include, including market information products and services, modern telecommunication systems and integrating into the international information space. The country has built up post-industrial society with high levels of information policy, the computerization of all areas of management, infrastructure and telecommunications. So before companies and organizations, the goal is to promote the introduction of modern information technology systems with the latest software.

Planning for Information Technology systems should lead to the creation of an integrated computer information system – a single computer system undertaking the collection, processing, storage, provides for the exchange of information on all areas of management. So not only possible to increase the competitiveness and efficiency of agricultural enterprises, but also make their implementation of new information and economic environment of the planet and improve the quality of development and making management decisions on agricultural enterprises.

Keywords: information, information science, information technology, Internet.

О.С. Бурлаков, кандидат економічних наук, доцент,

О.Ю. Нісходовська, асистент ПДАТУ

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин, коли темпи накопичення і передачі інформації зростають, виникло протиріччя між виробництвом інформації та можливостями її споживання, переробки і використання. У статті дається аналіз становленню і розвитку інформаційних технологій, які виступають фактором розвитку інформаційного суспільства, проаналі-

зовано роль інформаційних технологій в різних сферах людської діяльності в Україні. Розглянуто актуальні питання, відповідні методики орієнтації наукових працівників на найбільш продуктивний пошук і використання відповідних інформаційних матеріалів та перспективи їх впровадження на сучасному етапі.

Ключові слова: інформація, інформаційне забезпечення, наука, інформаційні технології, Internet.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Початок ХХІ століття в Україні пов'язаний із інтенсивним розвитком інформаційних технологій, які проникають в усі сфери людської діяльності, забезпечують поширення інформаційних потоків у суспільстві, формують глобальний інформаційний простір. Сьогодні будь-яка сфера діяльності потребує інформаційного забезпечення. Жодне виважене рішення будь-де, чи то в науці, політиці, економіці, чи комерційній діяльності не можна приймати без належного інформаційного забезпечення. Тому кожна людина, в якій би сфері вона не працювала, користуючись документованою інформацією, має володіти основами її пошуку, аналізу й використання. Особливо це необхідно на сучасному етапі розвитку суспільства, його переходу від індустріального до інформаційного забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Питанням формування сучасної інформаційної парадигми, організації інформаційного забезпечення і його оптимізації, розвитку концепції інформації та управління досліджували та продовжують вивчати такі зарубіжні та українські науковці: Р.Ф. Абдєєв, В.Д. Андрєєв, М. Аокі, В.А. Анташов, І.П. Босак, М.П. Денисенко, Л. Бріллоєн, Е.К. Гільде, В.В. Годін, К. Друрі, В.І. Ісаков, Р. Ентоні, О.В. Карпенко, І.К. Корнєєва, М.В. Макарова, Р. Манн, І.А. Маркіна, С.М. Петренко, Т. Пітерс, М.С. Пушкар, М.Є. Рогоза, М.Я. Розенберг, В.І. Ткач, В.А. Шевчук, Д. Хан, А. Яругова та інші. Аналізом стану технічної складової інформаційної інфраструктури займаються переважно фахівці з технічних наук, зокрема О. Додонов, В. Попадинець, М. Рогожин. Ефективність інформаційних комп'ютерних технологій досліджували А. Ба-

совський, Л. Бандоріна.

Метою статті є аналіз становлення і розвитку інформаційного забезпечення як основного інструменту управління та формування його сутності в різних сферах людської діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою будь-якого наукового дослідження є інформація – сукупність повідомлень (відомостей), яка визначає рівень наших знань про ті чи інші явища, факти, події та їх взаємозв'язки.

До найважливіших властивостей інформації належать:

– адекватність – відповідність реальним процесам і об'єктам;
– релевантність – відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;

– правильність – відповідність способу вираження інформації її змісту;

– точність – відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою;

– актуальність або своєчасність – можливість її використання тоді, коли потреба в ній особливо велика;

– загальність – незалежність від окремих змін;

– ступінь деталізації – детальна інформація.

Крім того, інформація ще має здатність нагромаджуватися, втрачатися, забруднюватися й ущільнюватися.

Право на інформацію мають усі громадяни України, юридичні особи і державні органи. З метою задоволення інформаційних потреб органи державної влади та місцевого самоврядування створюють інформаційні служби, системи, мережі, бази і банки даних. Для прискорення відбору потрібної інформації і підвищення ефективності праці в Україні створена загальнодержавна служба науково-технічної інформації (НТІ). Вона включає галузеві інформаційні центри: Республіканський інститут, НТІ в НДІ, інформаційні центри, відділи НТІ в НДІ, конструкторських бюро на підприємствах.

У сфері інформаційної індустрії державна політика України ґрунтується на таких документах: Законі «Про національну програму інформатизації» (04.02.1998 № 74/98-ВР, зміни від 02.12.2012), указі Президента «Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади»

(14.07. 2000 № 887/2000) та ін. У цих документах наголошується, що для забезпечення користувачів своєчасною, достовірною та повною інформацією вагомого значення набуває використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави. Ці та інші закони передбачають визначення основних понять у сфері інформаційної діяльності.

У процесі підготовки та проведення будь-якого дослідження можна виділити п'ять головних етапів:

- етап накопичення наукової інформації: бібліографічний пошук наукової інформації, вивчення документів, основних джерел теми, складання огляду літератури, вибір аспектів дослідження;

- формулювання теми, мети і завдання дослідження, визначення проблеми, обґрунтування об'єкта і предмета, мети, головних завдань, гіпотези дослідження;

- теоретичне дослідження – обґрунтування напрямів, вибір загальної методики, методів, розробка концепції, параметрів, формулювання висновків дослідження;

- проведення експерименту – розробка програми, методики, одержання і аналіз даних, формулювання висновків і результатів дослідження;

- оформлення результатів наукового дослідження, висновків, рекомендацій, уточнення наукової новизни та практичної значущості.

Інформаційне забезпечення (ІЗ) являє собою сукупність бази даних та системи управління базою даних, системи вхідної і вихідної інформації, а також уніфіковану систему документації. Інформаційне забезпечення включає в себе всю економічну інформацію підприємства, установи, способи її подання, зберігання перетворення. ІЗ організовується на основі технічного і програмного забезпечення і є по відношенню до них забезпеченням більш високого рівня.

Завдання інформаційного забезпечення – інформування учасників НДП про стан досліджуваних об'єктів, функціонування їх і відповідності нормативно-правовим актам та законодавству у господарському механізмі підприємств. Інформаційне забезпечення є засобом комунікації науковців з питань, що стосуються їхньої професійної діяльності.

Виходячи із завдань інформаційного забезпечення і його ролі в

НДП, учений М.Т. Білуха [1] класифікує так інформаційне забезпечення, поклавши в його основу професійну інформаційну комунікацію, пізнавальність інформації та його зміст (рис. 1).

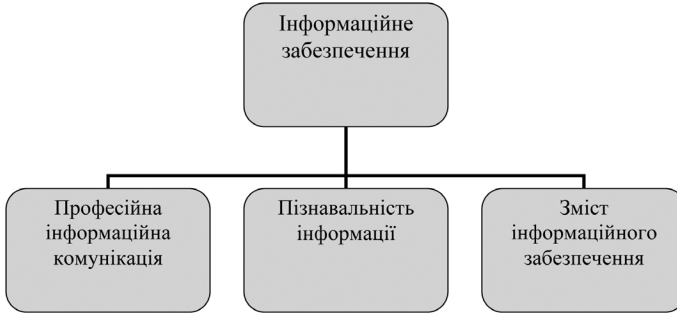

Рис. 1. Класифікація інформаційного забезпечення

Організація і проведення досліджень значною мірою залежить від складу, змісту та характеру залучених джерел інформаційного забезпечення, які у свою чергу визначаються метою і практичним призначенням розробок. Наприклад, економічні дослідження потребують багатоаспектної інформації, яку можна класифікувати так:

- законодавчі акти;
- нормативні матеріали;
- наукова література (монографічна та періодична);
- матеріали конференцій, симпозіумів, нарад;
- статистичні довідники, статистичні матеріали об'єкта дослідження (підприємства, організації);
- матеріали анкетного обстеження й особистих спостережень тощо.

Забезпечення інформацією управлінських структур (держави, корпорацій, організацій) проводиться, перш за все, за рахунок організацій, що спеціально займаються збором даних (наукові центри різного типу, державні органи статистики). Значну роль в ІЗ управлінських структур відіграють засоби масової інформації, які не тільки представляють великий масив інформації, але й формують на її основі громадську думку, що впливає на управлінські рішення. Другим важливим напрямом ІЗ є формування інформаційних даних для автоматичної системи

управління (АСУ). Інформація, що вводиться в систему АСУ, є необхідним елементом всієї системи, без якої неможливе математичне, технічне, організаційно-правове її функціонування. Ця інформація, яка вводиться в систему, її передмашинна обробка – основа сучасних автоматизованих інформаційних систем.

Основне завдання при інформатизації управлінської діяльності – залучення кінцевого користувача в процес створення, супроводження та розвитку систем інформаційного забезпечення. Для передачі інформації потрібна організація комунікаційних зв'язків, а саме: електронна пошта. В її основі лежать глобальні комп'ютерні мережі, використовуються сучасні інформаційні технології. Вони дозволяють доставляти необхідну інформацію від відправника до одержувача за кілька хвилин. Держателем комунікаційних каналів електронної пошти є Інтернет – світова співдружність мереж. Мережа Internet є глобальною системою з'єднаних комп'ютерних мереж, складовими якої є електронна пошта та всесвітня мережа www (аббревіатура від World Wide Web – світове павутиння). Головним принципом використання Internet є відкритість. Internet складається з сотень вільно об'єднаних мереж і немає жодної окремої групи людей або організації, що відповідають за його роботу. Багато компаній цілодобово працюють в Internet. Новітні технології мають значну перевагу по швидкості і якості передачі даних у порівнянні з традиційними. Проте їхні послуги поки що досить дорогі.

Висновки. Залежно від розвитку суспільства інформація має специфічні форми прояву, по-різному впливає на процеси соціально-економічної розбудови як окремої країни, так і всього світового господарства. Нині, коли людство переживає процеси впровадження інформаційних і телекомунікаційних технологій, коли знання набувають рушійної сили в економічному розвитку, коли майже всі країни світу перейшли на шлях ринкової економіки, інформація набуває свого нового значення, перетворюючись на економічну категорію. Інформація розглядається як основний чинник отримання економічних переваг, оскільки вже не потрібно доводити той факт, що країна, яка має високий рівень інформатизації, більш самостійна у визначенні своїх свобод, стратегії й тактики розвитку, більш вільна у своїх діях на шляху інтеграції у світове господарство та утвердження свого позитивного

іміджу на світовому ринку. Категорію інформаційне забезпечення пропонується розглядати як соціальну, технологічну і економічну категорію, що має вимір у часі та просторі та є ключовим елементом у системі інформаційно-аналітичного забезпечення управління будь-якого рівня.

Список використаних джерел

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень / М.Т. Білуха. – К. ; АБУ, 2002. – 480 с.
2. Закон «Про національну програму інформатизації» від 4.02.1998 року № 74/92. 8 // ВР України.
3. Іванова В. Щодо формування системи інформаційного забезпечення розвитку економіки України / В. Іванова // Економіст. – 2008. – № 4. – С. 61-63.
4. Кисільова Т.У. Застосування мобільних інформаційних технологій підприємства. // Держава і регіони. Економіка та підприємництво. – 2009. – № 5. – С. 8-11.
5. Курташова І.В. Електронний документообіг і його особливості // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 3. – С. 231-237.
6. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України. – К. : Логос, 2003.
7. Экономический потенциал административных и производственных систем: Монография / Под. общ. ред. О.Ф. Балацкого. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2006. – 973 с.

Анотація. На современном этапе развития рыночных отношений, когда темпы накопления и передачи информации возрастают, возникло противоречие между производством информации и возможностями ее потребления, переработки и использования. В статье дается анализ становлению и развитию информационных технологий, выступающих фактором развития информационного общества, проанализирована роль информационных технологий в различных сферах человеческой деятельности в Украине. Рассмотрены актуальные вопросы, соответствующие методике ориентации научных работников на наиболее продуктивный поиск и использование соответствующих информационных материалов и их перспективы внедрения на современном этапе.

Ключевые слова: информация, информационное обеспечение, наука, информационные технологии, Internet.